

ОСОБЛИВОСТІ ЧЕТВЕРТОЇ ЧЕРГИ МОБІЛІЗАЦІЇ

Ситуація на сході нашої держави залишається вкрай складною і має тенденцію до загострення. Майже рік від початку конфлікту військовослужбовці Збройних Сил, Національної гвардії та інших військових формувань героїчно в складних умовах стримують просування ворожих військ та борються з терористичними угрупованнями.

У період з 23 по 25 грудня під керівництвом Президента України було проведено навчання з головами ОДА та військовими комісарами по питанням організації та проведення призову щодо четвертої черги мобілізації.

З метою підтримання бойової і мобілізаційної готовності Збройних Сил України та інших військових формувань, ротації бійців, формування навченого та боєздатного резерву, Президент України прийняв рішення щодо проведення четвертої хвилі мобілізації.

З метою підготовки до виконання завдань четвертої хвилі мобілізації 5 січня 2015 року в Рівненській облдержадміністрації під керівництвом голови облдержадміністрації за участю керівників силових структур проведено засідання ради оборони області. На засіданні розглянуто проблемні питання, що виникали в ході попередніх черг мобілізації, здійснено аналіз взаємодії військових комісаріатів з органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування щодо оповіщення та поставки людських та транспортних ресурсів, організації розшуку військовозобов'язаних, що не прибувають за повістками у військові комісаріати.

За результатами проведення засідання ради оборони області прийнято протокольні рішення, якими визначені завдання райдержадміністраціям та виконавчим комітетам рад міст обласного значення щодо проведення четвертої хвилі часткової мобілізації.

Органи виконавчої влади через військові комісаріати відповідно до вимог Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» організують та забезпечують своєчасне оповіщення, збір та поставку мобілізаційних ресурсів у визначених обсягах до визначених військових організаційних структур.

У цей період буде здійснений призов військовозобов'язаних, резервістів та поставку транспортних засобів для забезпечення потреб Збройних Сил України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, Державної прикордонної служби України, Державної спеціальної служби транспорту, інших військових формувань України в обсягах, визначених мобілізаційними планами з урахуванням резерву.

Указ Президента України "Про часткову мобілізацію" від 15 січня 2015 року №15/2015 - затверджений Верховною Радою та набравши чинності з 20 січня 2015 року визначає, що часткова мобілізація буде проведена на території 24 областей України та місті Києві у три черги протягом року.

Наразі з Рівненщини планується призвати приблизно 2000 осіб за два етапи часткової мобілізації з кінця січня до середини березня.

Перед направленням у зону АТО мобілізовані пройдуть польовий вишкіл (понад 40 днів). Перші 7-8 днів відбуватиметься загальна військова підготовка окремо для офіцерів, сержантів і солдатів. У неї буде входити медична підготовка, тактична, інженерна, вогнева підготовка та ін. Наступні 26 діб буде проводитись підготовка за фахом. Після цього особовий склад буде направлений до штатних підрозділів для бойового злагодження тривалістю до 15 діб.

Офіцерський склад відправлять на навчання у вищі військові навчальні заклади. Сержанти та солдати проходитимуть підготовку на базі навчальних центрів, центру перепідготовки та навчального артилерійського полку.

Відповідно до вимог Президента України, Міністра оборони та начальника Генерального штабу ЗС проведено відповідні тендерні закупівлі. Отож, усі майбутні військовослужбовці які будуть проходитимуть підготовку, з 28 січня 2015 року будуть забезпечені військовою формою одягу та засобами захисту в повному обсязі в тих підрозділах та військових частинах в які вони будуть направлені після навчання.

Військові частини, навчальні центри, центр перепідготовки на 100% забезпечені паливно-мастильними матеріалами, майном квартирно-експлуатаційної служби де будуть проживати військовозобов'язані призвані по четвертій черзі мобілізації.

Посадовими особами Генерального штабу, будуть перевірені військові частини та підрозділи які відправлятимуться в зону антитерористичної операції по питаннях забезпеченості особового складу військовою формою одягу та засобами захисту, озброєння та військової техніки. Якщо підрозділ не буде забезпечений матеріально-технічними засобами на 100% то такий підрозділ не буде відправлятися в зону АТО.

З 18 березня по 1 травня 2015 року буде проведено звільнення в запас (демобілізацію) визначену категорію військовослужбовців, які були призвані на військову службу під час мобілізації, на особливий період відповідно до Указу Президента України від 17 березня 2014 року № 303 "Про часткову мобілізацію".

За підсумками вивчення проблемних питань, які виникали під час проведення часткової мобілізації, запитань та побажань військовозобов'язаних, добровольців, які призиваються на військову службу під час мобілізації в терміновому порядку було відпрацьовано в:

Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення оборонно-мобілізаційних питань під час проведення мобілізації» від 20.05.2014 № 1275-VII.

Відповідні зміни внесені у Закони України:

Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію»;

Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу»;

Кодексу законів про працю України;

Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»;

Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції»;

Закону України «Про вищу освіту»;

Кодексу України про адміністративні правопорушення;

Закону України «Про здійснення державних закупівель»;

Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб».

Правовими нормами, які прописані в Законі, передбачено наступне.

1. Поширення дії Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення проведення мобілізації» від 27.03.14

№ 1169-VII щодо норм соціального захисту на всіх осіб, які були призвані на військову службу під час мобілізації після набрання ним чинності, зокрема тих, що були призвані на військову службу з 18.03.2014 по 01.04.2014.

2. Надання військовослужбовцям, після проходження військової служби за призовом під час мобілізації, переважного права залишитися на військовій службі на попередній або за їх згодою на іншій, не нижчій, ніж попередня, посаді.

3. Врегулювання питання щодо виплат соціальної допомоги військовослужбовцям — жінкам, які були звільнені під час мобілізації.

4. Звільнення від нарахування штрафних санкцій військовослужбовців, а також військовозобов'язаних, які призвані під час мобілізації на військову службу, з боку підприємств, установ, організацій усіх форм власності, а також фізичних осіб у зв'язку з несвоєчасною оплатою фінансових зобов'язань (кредитів, іпотек тощо), а також процентів за користування кредитом на особливий період.

5. Врегулювання питання щодо поновлення студентів у відповідному вищому навчальному закладі після демобілізації та продовження їх безоплатного навчання, на той термін, що залишився до кінця чергового періоду навчання і був завчасно оплачений ними до призову.

6. Врегулювання питань, пов'язаних з правовою основою та механізмом безоплатного залучення транспортних засобів під час мобілізації, якщо не введений правовий режим воєнного чи надзвичайного стану, у юридичних та фізичних осіб на умовах їх повернення власникам після оголошення демобілізації з наступною компенсацією шкоди, яка завдана транспортним засобам внаслідок їх залучення під час мобілізації.

7. Громадянам України надається можливість добровільно укласти контракт на проходження військової служби в особливий період (на особливий період але не менше одного місяця) з подальшим залишенням на військовій службі і в мирний час.

8. Визначення порядку виплат працівникам, які призвані на військову службу за призовом під час мобілізації, середнього заробітку за рахунок коштів Державного бюджету України.

9. Надання права командирам військових частин надавати військовослужбовцям чергових відпусток в особливий період.

10. Звільнення від відповідальності за корупційні правопорушення військовослужбовців служби за призовом під час мобілізації, на особливий період по відношенню до їх підприємницької діяльності.

11. Скорочення термінів прийняття громадян на військову службу за контрактом в особливий період шляхом спрощення процедур проведення спеціальних перевірок.

12. Визначення порядку проходження військової служби для громадян, призваних на військову службу за призовом осіб офіцерського складу.

13. Розширення переліку підстав для звільнення військовослужбовців з військової служби за етапами особливого періоду.

Довідково. Розширено підстави звільнення з військової служби (стаття 26. «Звільнення з військової служби» Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу»).

14. Призупинення на час особливого періоду дії нормативно-правових актів, щодо скорочення чисельності, обмеження комплектування або фінансування Збройних Сил України, інших військових формувань чи правоохоронних органів спеціального призначення.

15. Встановлення обов'язку підприємствам, щодо постановки транспортних засобів на військовий облік.
16. Залишення на зборах військовозобов'язаних та резервістів, у разі оголошення мобілізації.
17. Визначення Міністерством оборони України особливостей проходження медичного обстеження військовозобов'язаних, резервістів під час мобілізації.
18. Встановлення структури військового резерву людських ресурсів Кабінетом Міністрів України.
19. Звільнення від призову на строкову військову службу громадян України, які виконали обов'язки служби у військовому резерві.
20. Продовження терміну перебування на військовій службі за призовом під час мобілізації, на особливий період — до досягнення граничного віку перебування в запасі.
21. Для військовослужбовців, які проходять військову службу за контрактом, дія контракту продовжується до оголошення демобілізації.
22. Впорядкування термінів проходження зборів військовозобов'язаними (до п'яти разів строком до двох місяців кожного разу).
23. Впорядкування грошових виплат резервістам за період виконання обов'язків служби у військовому резерві (із розрахунку двох мінімальних заробітних плат на місяць).
24. Встановлення обов'язку призовникам та військовозобов'язаним щодо зняття із військового обліку.
25. Встановлення обов'язку органам виконавчої влади щодо реєстрації військовозобов'язаних лише в разі наявності в їх військово-облікових документах позначок військових комісаріатів.
26. Встановлення, що призов на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, але не більше одного року, не є підставою припинення трудового договору.
27. Підвищення адміністративної відповідальності за порушення законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію.

Додатково інформуємо, що у Верховній Раді України зареєстровано проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо гарантій соціального захисту осіб, які добровільно захищають незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України» (р.н. 1056 від 27.11.2014).

Зазначеним проектом Закону пропонується:

передбачити в Законі України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» право на визнання учасниками бойових дій для добровольців, що захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції, поширивши таким чином на зазначених осіб дію гарантій соціального захисту, передбачених цим Законом;

поширити дію Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» в частині виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності на добровольців, які здійснювали захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції, та були визнані учасниками бойових дій;

передбачити для добровольців, визнаних учасниками бойових дій, переважне право на укладення контракту на проходження військової служби.

Грошове забезпечення військовослужбовці під час мобілізації буде таким, як у контрактників.

Таким чином, Кабінет Міністрів України постановив, що з 18 березня 2014 р. військовослужбовцям, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, грошове забезпечення виплачується в порядку та розмірах, установлених для осіб офіцерського складу, осіб рядового сержантського та старшинського складу, які проходять військову службу за контрактом.

Зарплати варіюватимуться в середньому від 2400 гривень (стрілець-кулеметник) до 5400 гривень (заступник командира батальйону). При цьому у військовослужбовців високомобільних десантних військ і спецпризначенців грошове забезпечення трохи більше.

Військовослужбовцям, які беруть безпосередню участь в АТО, встановлено виплату винагороди в розмірі 100 відсотків місячного грошового забезпечення та заробітної плати, але не менше 3000 гривень у розрахунку на місяць, що збільшило розмір грошового забезпечення військовослужбовців, які беруть безпосередню участь в АТО, вдвічі.

Крім того, у місяць демобілізації військовослужбовці отримають дві премії, дві винагороди і дві надбавки. Ще більше грошове забезпечення в останньому місяці. Для стрільця-кулеметника – це становитиме 4241 гривня, а для командира роти — 9071 гривня.